

LOOMINGULISUS, INNOVATIIVSUS, ETTEVÕTLIKKUS – – TTK PÕHIVÄÄRTUSED

Majanduslik surutis, mis algas 2007/08. aastatel, on möödumas. Viimastel kuudel annavad majandusteadlased selgeid märke majanduse elavnemisest. Majandusliku surutisega kaasnenud ettevõtete pankrotistumine ning turult lahkumine on väljakutseks uutele majandusstruktuuridele. Kõikumise all on, kes võtavad vastutuse majanduse uute struktuuride loomiseks. Milliseks kujuneb arengutempo ja konkurentsivõime? **Seega vajab Eesti ettevõtlikke inimesi, kes kannavad uusi ideid, on loominguks ja innovatiivsed.**

Mitte ainult Eesti, vaid kogu inimühiskonna arengut iseloomustab soov saavutada jätkuvalt kõrgemat elatustaset. Samas toimub globaliseerumine ning maailm muutub järjest teadmiste keskemaks. Nimetatud protsessides tähtsustub loovuse, innovatiivuse ja ettevõtlikkuse roll.

Lähtudes eeltoodust on Tallinna Tehnikakõrgkool kujundanud oma põhiväärtused TTK arengukavas 2006-2010. Akadeemiline personal seadis eesmärgiks **kujundada üliõpilaste loominguks, innovatiivset ja ettevõtlikku meelelaadi.**

Loovus

Loovuse probleemistik kuulub sotsiomeetria valdkonda, mille rajajaks on itaallane J. L. Moreno, kelle teos "Sotsiomeetria ja inimese uurimine" ning selle teine osa "Spontaansuse ja loovuse süsteem" avavad loovuse mehhanismid. Loovus on inimest igitoitev emalik kesse, väidab Moreno. Spontaansus on loovuse alatine kaaslane ja sekkub loovasse protsessi. Mida rohkem on maailmas loovust, seda suurem on kultuuripärandite hulk ja seda rohkem spontaansust on vaja nende elus hoidmiseks. J. L. Moreno spontaansuse-loovuse teooria kohaselt ei saa loovust käsitleda ilma spontaansuse mõistet kasutamata. Spontaansuse-loovuse kaksikmõiste on inimesuhte tegelikuks liikumapanevaks jõuks, milles spontaansus on katalüsaator ja loovus peamine olemus.

Inimeste igapäevaelus, nende töösuhetes, perekonnasuhetes ja ärisuhtluses, on olulisel kohal just väheste ja lihtsa loovuse tüübid, mitte erandlike inimeste suur loovus. Kui spontaansus ja loovus on inimkäitumise keskend mõisted, siis peaks nende jälgi olema igas inimese tegevuses, kõige lihtsamast keeruliseni.

Innovatsioon ja loovus

Innovatsiooni ja loovust on mitmete autorite käsitluses peetud sünonüümideks. R. W. Olson (1980) sõnastab loovuse lühima definitsioonina: **loovus on võime luua uut.** Eristatakse loovuse ja innovatsiooni tunnuseid:

- Innovatiivsus on isiku, rühma või organisatsiooni eripära teha jätkuvalt uusi asju, parandada vana jne.
- Laiemalt võttes tähendab innovatiivsus muu hulgas uuendamist, uue loomist, arendamist jne.
- Innovatiivsus on leiutis, mida on kohandatud edukalt majandusse.

Leiutamine, uuendamine, tootarendus, tootmine ja turundus, olles kõik eri tasandi nähtused, tuginevad loovuse olemasolule. Organisatsioonid jagunevad inimesed põhimõtteliselt kaheks: ühed on head kaasalööjad ühises arendustöös, teised aga innovatiivsed.

Innovatsiooni ja innovatiivuse lähimõisted on idee, loovus ja ettevõtlikkus. Innovatsioon on ettevõtte, toote, teenuse või muu tootega liituv uudus või uuendus, millel on oluline tähtsus konkurentsivõimele. Seega majanduse arengu seisukohalt on oluline just konkurentsivõime suurendamine.

Konkurentsivõime on omakorda seotud ajalise faktoriga. Küsimus on selles, kas innovatsioon pakub konkurentsi olevas ajas ehk, kas innovatsioon on edukas? Innovatiivne tegevuskultuur, strateegiline kiirus, kiire, paindlik ja õigeaegne tegevus need on aluseks edukale

innovatsioonile. Kiiruse all mõeldakse organisatsiooni võimet tegutseda kiiresti siis, kui on tegutsemise õige aeg. Mõni idee elab just hetkel olevas ajas ja selle peab suutma kiirelt muuta innovatiivseks, sest homme võib see osutada endiseks võimaluseks. Seega, ka kiire tegutsemine tugineb loovusel. Kuidas tegutseda, et olla kiire? Konkurentsitingimustes peab loovus aitama läbi murda bürokraatiat, konkurentide takistustest jm. Strateegilise kiiruse all mõeldakse uut strateegilist lähenemist, selget visiooni, tegutsemist kliendi nõudmistele kohaselt ning võimet muuta idee edukaks tooteks.

Ettevõtlikkus

Kitsamas tähenduses on ettevõtlikkus isiku tahte väljendus ellu viia oma ideed. Laiemas tähenduses on aga ettevõtlikkus organisatsiooni, ka ühiskonna, eduka toimimise alus. Ideede seos loominguks ja innovatsiooniga jääb teostamata ettevõtlikkuse puudumisel. Seega ühiskond või organisatsioon vajab ettevõtlikke inimesi.

Ettevõtlik kodu võib anda põhialuse noore inimese ettevõtlikkusele. Kui kodu on loonud soodsad orientatsiooni ettevõtlikkusele, siis koolil on kerge seda edasi arendada. Huvitavad isikused-õppejõud, loengud, kaasajastatud laboratooriumid ja ettevõtlik õpikeskkond on stiimulite kogum kooli ettevõtlikkuse kui eluhoiaku kujundamiseks. Samadel alustel vaatab noor inimene maailma ning kogub impulsse ja stiimuleid, et olla ettevõtlik.

Kokkuvõtteks

Kokkuvõttes toimivad loominguks, innovatiivsus ja ettevõtlikkus läbipõimunult. **On loomulik, et idee sünnimisele (loovus) järgneb soov seda realiseerida (ettevõtlikkus). Kui idee on uudne, mingi toote või teenuse täiustamine, uut moodi kasutusele võtmine on see juba innovatsioon.**

TTK õpitegevuse kontekstis on põhiväärtustele tugineva õppetöö eesmärgiks kujundada üliõpilaste loominguks, innovatiivset ja ettevõtlikku eluhoiakut, et iseseisvas tööelus hästi hakkama saada ja mille kõrgeimaks väljundiks on võtta ettevõtja vastutust arendamiseks Eesti majandust ja loomaks uusi töökohti.

ARVI ALTMÄE
TTK rektor

TUDENGIVEERG

Pikk ja lumerohke talv. Tundub, et kõigil on sellest juba kopp ees (või siis sahk varuks). Pikad ja pimedad öhtutunnid tekitavad tunde, et kevad jääbki see aasta tulemata ning see pime aeg ei saagi otsa. Aga pole hullu, küll need kuldnokad ikka millalgi jälle meie õuele ka tagasi jõuavad. Tuleb lihtsalt ise midagi ette võtta, et see pime aeg põnevalt ära sisustada ning me ei pane tähelegi, kuidas aeg lendab.

Meie koolis on palju andekaid ja ettevõtlikke inimesi, kes juba teavad, kuidas oma aeg maksma panna. Selle numbri Sahinatest saate lugeda intervjuud kooli uue maskoti ANTSu autori Siiriga ning bussipiletite hinnatõusuvastasel meeleavaldusel (pahade vaimude väljaajamine Tallinna Linnavalitsusest) kõlanud loitsu autori Madisega. Lisaks sellele on tulemas palju põnevaid üritusi (suvemängud Käärkül, Inseneriide Moeshow) ning märtsis traditsioonilised üliõpilasesinduse valimised. Nii et tegemist kui palju!

JAANA KURGPÖLD
TTK ÜE

BILL GATESI 11 ELUREGLIT NOORTELE!

1. Elu ei ole õiglane sa pead sellega harjuma!
2. Maailm ei hooli sinu enesehinnangust. Maailm ootab, et teeksid midagi enne, kui hakkad ennast hästi tundma.
3. Sa ei hakka teenima 60 000 dollarit aastas kohe peale kooli. Sa ei saa ametiautoga asepresidendiks enne, kui need välja teenid.
4. Kui sa arvad, et su õpetaja on nõudlik, oota ära oma esimene ülemus!
5. Burgerite küpsetamine ei alanda su väärkust.
6. Kui sa asja kihva keerad, ei ole see sinu vanemate süü. Õpi ise oma vigadest.
7. Enne su sündimist ei olnud su vanemad nii igavad, nad muutusid sellisteks sinu arvete maksmisest, pesemisest ja kuulamisest, kui lahe sa enda arust oled. Enne vihmamatsade päästmist võiksid oma riidekapi korda teha.
8. Sinu kool võib olla oma õpilaste liigitanud võitjateks ja kaotajateks, aga elu ei ole seda teinud. Mõnedes koolides antakse sulle võimalus arvata õigeid vastuseid nii mitu korda kui tahad. Tegelikult elus selliseid võimalusi ei ole.
9. Elu ei ole jaotatud kooliajaks ja vaheaegadeks. Sa ei saa suvised vabaks ja väga vähesed töödandjad aitavad sul ennast leida. Tegele oma mina asjadega vabast ajast.
10. Televisioon ei ole tegelik elu. Tegelik elus käiakse töö, mitte ei istuta diivanil.
11. Ole viisakas nohikute vastu. On tõenäoline, et sa hakkad tööle ühe sellise alluvuses.

KUIDAS VALMIS SIPELGAS SASS?

Kui väljas vilisesid sügistuuled, istus mehaanikateaduskonna tehnomaterjalide teise aasta õpperühm unelevalt rakendusteaduste tunnis. Ühtäkki süttis õppejõud Andrus Rähnisi kõiki ülesäratav idee. Kuna peagi oli tulemas noorte tulevikku suunav infomess Teeviit, siis oli vaja nuputada välja midagi, mis meie kooli boksile tähelepanu tõmbaks. Ilma pikema jututa valiti välja tiim, mille eesotsas kapten Rivo Kõiv ja tema järel tulid nuputajad: Reigo Nõu, Raimo Avastu, Marek Kelgo, Priit Kotsar, Aleksandr Paševitš, Simmo Söber, Wootele Allik, Madis Rist ja Raul Palis.

Peale kerge aju- ja mõttetööd otsustati valmistada meie kooli maskottisipelgas Sass. Ühesõnaga söber Antsule ja üliõpilastele. Ühistel istumistel arutati materjalivalikut, tööprotsessi ning detailide valmistamiseks valiti välja parimad õlinäpud ja meistrimehed. Kuna grupil puudus eelnev keevitusõpetus, otsustati teha sammuke tulevikku ja küsida nõu ja juhendusi lektor Ruubo Rootsilt. Pärast keevitusalaal sissejuhatus ja ohutusõueteega tutvumist lubati kasutada kooli materjale ja tööruume. Nii hakkaski keevituslaboris tihe sagimine ka nädalavahetustel.

Paar näidet tööprotsessist: keevitusmask kinnitub poltliitega sõiduauto Fiat kojamehe mootori külge; paar rohelisti töökäiklast lasti seest Penosil montaažiavatu täis. Kuna sedasorti vahud paisuvad ning kleepuvad hästi, siis lükati need poolkuivanuna käetoru otsa. Nii parem käsi ja pea on ühendatud otse sõiduauto Ford ja Fiat kojamehe mootori otsa. Lihtne ning geniaalne, kuna kogu vajalik matkimaks käe üles-alla ning pea vasakule-paremale liikumiseks on sisse ehitatud.

Valmisid ka plakat ja flaierid, mille eesmärgiks oli seostada robotsipelgas ja TTK. Kirjas oli sipelga nimi Sass ja väikese ajurünnaku käigus tekkinud slogan **TTK- Tehnika, Töökus, Kogemused.** Agne soov oli jätta ka väike ruum salapärase. Valminud plakatit näeb ka meie kooli teadetetahvil. Flaieri eesmärgiks oli otseselt tutvustada tehnomaterjalide ja turunduse eriala, teha väike ülevaade valminud tööst ning tuua välja kõik projektis osalenud isikud.

Projekti „Sipelgas Sass“ põhieesmärk sai täidetud. Praegu saab näha sipelgat kooli vestibüüdis.

MADIS RIST,
PRIIT KOTSAR
TI-41

EESTI ON ETTEVÕTLUSHUVILISI NOORI PUNGIL TÄIS! AGA SINA?

Ettevõtlikkuskonkursile Ajujaht 2010 laekus rekordiliselt 1751 ideed, mis on viis korda enam, kui eelmisel kahel aastal kokku. See on ilmselge tõestus, et eestlased ei jää ootama kuni neile töökohti luuakse, vaid loovad neid endale ise.

Konkursi ideedemaht on võrreldes eelmiste aastatega ligikaudu 5 korda kasvanud, mis omakorda on põhjustanud väga tiheda konkurentsi. Samas see ongi just Ajujahi konkursi eesmärk: esitaks suunata inimesed leidma vahvaid ideid ja ühtlasi neid põhjalikult analüüsima ja läbi mõtlema, mille lõpptulemusena valmib reaalselt rakendatav äriplaan.

Sellel aastal esitati Ajujahi konkursile ülekaalukalt ideid, mis on seotud erinevate teenuste pakkumisega, nagu näiteks kliendikaardid, kohvikud, restoranid jm. Esindatud olid ka infotehnoloogiat, meelelahutust ja tootmist puudutavad valdkonnad, näiteks erinevad andmebaasid, portaalid, e-teenused, teemapargid, robotite kaasamine tootmisse, taaskasutatavate toodete ümbertöötlemine jne.

Žürii valis eelvooru hindamisel välja vaid 20 parimat. Žürii otsib ideid, millel oleks sisu, mis oleksid realistlikud, kuid samas uudsed, ideid, mille eest on tarbijad nõus raha välja käima, mis on meeskonna poolt teostatavad ning ideid, mis tõenäoliselt saavad positiivse hinnangu riskikapitalist käest.

Hea meel on tõdeda, et oma ideid esitasid väga erineva taustaga inimesed - töötud, tudengid, firmade osanikud, pensionärid, gümnaasiumi

õpilased. Kõigil oli konkursil võrdne võimalus edasi pääseda, kuna loeb ju idee sisu.

Viimastel aastatel võib täheldada, et eestlaste ambitsioonid ning innovatiivsed ideed on au ja kuulsust toonud ka välisriikide ettevõtlikkuskonkurssidel. Näiteks innovatiivset kommerts-tarkvara arendav meeskond Erplay on üks selleaastase Euroopa alustavate ettevõtete konkursi Seedcamp võitjatest. 2009 NAVTEQ Global Challenge champion on samuti Eesti ettevõtte T+I Solutions, mis arendab mobiilset taksoteenust, mille abil saavad tarbijad igal pool omale mobiiliga takso tellida.

„Ajujahile esitatud ideedes on sära ja originaalsust ning meeskonnad on motiveeritud. Ilmselt on vaid aja küsimus, millal ideed rahvusvahelisel areenil ja näiteks börsil või First North alternatiivturul edu saavutavad,“

kommenteeris NASDAQ OMX Tallinna börsi juhatuse esimees Andrus Alber.

Konkursi auhinnafondina jagatakse laiali miljon krooni. Auhinnafondi on kokku pannud erinevad ettevõtted ja organisatsioonid, kes soovivad panustada Eesti ettevõtlike arengusse- SEB, Elion, EMT, MicroLink, Ülemiste City, Eesti Arengufond, Tehnopol, Tallinna Ettevõtlikusamet, Tartu linn, Skype, Heateo Sihtasutus, Webmedia ja NASDAQ OMX Tallinna börs. Ajujahi korraldajad on BDA Consulting, Invent Baltics ja Connect Eesti.

Konkursi BDA Consulting poolne projektijuht Kadri Ugand on rõõmus: „Nii tore, et Eestis leidub nii palju ettevõtteid, kes ei keskendu ainult kasumi maksimeerimisele, vaid püüavad läbi oma äritegevuse Eesti majandust elavdada ja innovaatiivsemaks muuta!“

Ajujaht kutsus lisaks eelvoorus väljavallutetele veel ühte TTK meeskonda osalema otse vahetähtselt. Selline võimalus anti vaid neile kõrgkoolidele, kelle üliõpilased olid Ajujahi ideede esitamise voorus kõige aktiivsemad. Meeskond peab esitama äriplani samal ajal, kui Ajujahi finalistid 19.04.2010 kell 15.00. Äriplaanid peavad olema koostatud vastavalt Ajujahi juhendile.

AJUJAHI TIIM

PS Üks meeskond tehnomaterjalide ja turunduse (TI 61) erialalt on avaldanud soovi konkursil jätkata!

PÄEVAD JA AASTAD TÄIS ETTEVÕTLIKKUST JA TEGEVUST

Masinaehituse teisel kursusel õpib noormees, kes on jõudnud palju - renoveerinud mootorrattaid, ehitanud koos sõbraga bagi ja mootoriga tõukerattad. Praegu on tal koos kursusevennaga pooleli CNC kolmeteljeline pink ja ootamas liivapritsi kambri ehitust. Rait Udumäe on enda arvates täiesti tavaline üliõpilane ja kiitust ei vaja. Tema teeb lihtsalt seda, mis talle meeldib ja tunneb tulemustest rõõmu.

Kõik sai alguse tehnikahuvilisest isast, kes toetas, arendas tehnilist mõtlemist, aitas tööriistadega sõbraks saada. Aastatega on Rait juba umbes 10 tsiklit ehitanud. Ja nii see tasapisi aastatega läks.

CNC pinki ajendas tegema asjaolu, et oli suur tahtmine freesida, õppejõud aga leidis, et seda õpitakse alles 4. kursusel ja pingi juurde ei saa varem lasta. Otsustasidki siis koos kursusekaaslastega Ben Einborniga, et teevad ise selle pingi valmis. Joonestati, projekteeriti, koguti materjali. Kodus oli olemas üks telik, mida sai kasutada pingi ühe koordinaatteljena. Metallfirmadest osteti metalli ja valmistati ise kaks telikut. Tuli olla ettevõtte, treida, keevitada ja pink kokku monteerida. Nüüd on käsil veel viimistlemine ja värvimine. Vaja on ka programmi seadistada ja programmeerida vastavalt pingi parameetritele. Praeguses tööfaasis on kavas pink kooli tuua, et noortelt õppejõududele abi saada programmeerimisel. Pink on mõeldud puidu freesimiseks, võib ka tulevikus disaineritele vastavat teenust pakkuda. Pingi kokkupanek on olnud väga arendav, protsessi käigus on palju õpitud.

Tsiklite renoveerimisega alustas Rait 2001. aastal, mil renoveeris esimese krossitsikli CZ-250. Huvi süvenedes on renoveerinud mitu tsiklit. Mõeldud suvel kui Rait tööd otsis tuli sõbralt pakkumine teha korda isa tsikkel. Selle IZ Planeta 56 restaureerimiseks kulus kuu. Töö andis hulga igasuguseid kogemusi ja ka tutvusi renoveerijate ringkonnas. Esimese tööelise meistritöö valmistamine oli vaevarikas. Uhtegi uut detaili ei kasutatud, kõik on restaureeritud, kroomitud, vaid kuullaagrid ja rehvid on uued. Seejärel võttis ette järgmise samasuguse tsikli, ainult et koos külkorviga. Sellega oligi terve suvi siis sisustatud. See tsikkel käis isegi Kiviõli motofestivalil, seisis poodiumil ja sõitis auringi.

Endale on Rait korda teinud 2 tsiklit, käsil on kolmas - Govrovets 175 (Jänku-Jawa). Palju on selles valdkonnas mõjutanud motokrossisõitja Are Kaurit ja tema poeg Ardo,

kellega koos treniiti sõiduõpiskursi motokrossirajal. Motokross sai väga hingelähedaseks kuna oli tehniline spordiala, kuid pärast rasket avariid treeningul loobus Rait sõitmisest. Ajal, mil ta oli ratastoolis, ehitasid nad sõbra Ardoga kumbki endale mootoriga tõukerattad. Ja nüüd on Ardoga käsil järgmine projekt - bagi. Bagiraam vedeles naabri krundinurgas, sellest sai raami alge, millele ehitati juurde vajalikud konstruktsioonid. Tänu sponsorite abile saadi mootor (Kawasaki 900) ja vajalikku materjali. Meisterdamist on poistel olnud oma aasta jagu ja bagi juba sõidab, käib testimine ja plaan on bagiga minna Laitse ralliparki sõitma.

Nagu näha, on Raidil kõik nädalavahetused tihedalt kinni ja alati juba ette teada, mida on vaja teha. Käed kohe sügelevad töö järele! Sünnipäevaks kingiti noormehele liivapritsi (mitte just tavapärase kingitus!), nüüd on kavas valmistada sellele kamber. Kui eesmärk on püstitatud, siis saab Raidi sõnul kõikidest raskustest üle. Paljudi just katseeksitusmeetodil, kindlust ja teadmisi annab juurde teooria, mida õpib kõrgkoolis. Igav Raidil juba ei hakka, jõudu järgmistele plaanide teostamiseks!

MALLE JÜRVES Avalikkussuhete juht

INSPIREERIVAD MOETUNNID ENNE TUDENGITE MOESHOW`D

Tallinna Tehnikakõrgkooli Üliõpilasesinduse ja Tallinna Tehnikaülikooli Kultuuriklubi Ollalaa ühisprojekti Inseneride Moeshow 2010 raames toimusid 09.02 ja 11.02 inspireeriva sisuga moetunnid. Esinejaid oli nii kahe kõrgkooli seest kui väljast. Kuulajateks peamiselt TTK ja TTÜ moehuvilised üliõpilased.

09.02 saadi kokku TTÜ peamajas. Algatuseks rääkis IM 2010 projektijuht Ege Reinson lühidalt moekonkursi ajaloo, konseptsioonist ja missioonist. Järje võttis üle särtsakas juuksur Liina Vahter, kes jagas innukalt nippe lavasoengute valmistamiseks. Kui soengutrendidest oli ülevaade olemas, selgitas TTK rõiva- ja tekstiilteaduskonna tudeng Siiri Oden, kuidas leida ideid kollektsiooni loomiseks. Idee võib tulla kasvõi lemmiklaulust, aga üliõpilane osa kollektsiooni loomisest on sketchbookil. Öhtu viimasteks esinejateks olid TTÜ tekstiilteaduskonna üliõpilased Tuuli Allast ning Kristi Parker, kes tutvustasid ja näitasid kuulajatele innovaatilisi materjale. Moetund lõppes ülesandega, kus kõigil osalejail tuli kleepida-kirjutada-joonistada-rebida kokku üks omanäoline tagasiside leht.

11.02 tuldi kokku TTKs. Pärast Ege Reinsoni tervitust rääkis oma tööst ja kogemustest Tiina Talumehe ja Lilli Jahilo juures TTK rõiva- ja tekstiilteaduskonna vilistlane Annika Koppel. Rohke arutelu järel astus üles meikar Loore Härmat, tutvustades kiirelt lavameigi olemust ning pakkus huvilistele välja võimaluse osaleda meigikursustel. Stilistika, moe ja trendide teemadel jätkas

mitmekülgne Britt Samoson. Põhiasjana soovitas Britt kuulajatel mitte nii väga ajada taga trende, kui luua just midagi sellist, mis endale meeldib. TTK mehaanikateaduskonna üliõpilane Andri Märdikes tutvustas rõivaste valmistamiseks erinevaid metalle alternatiivina tekstiilile. Koolituse viimase esinejana astus üles modell Marta Reede, kes jagas kuulajatele põhitõdesid lavakõnnakust ning -olekust.

Kõigile koolitusel esinenutele kinkis Inseneride Moeshow korraldustiim TTÜ sümbollikaga kruusi või klasi ning TTK sümbollikaga hariiliku ning pastapliiatsi koos kutsega moeshow lõppvõistlusele 7. aprillil kell 19.00 TTÜ aulas.

Inseneride Moeshow korraldustiim

TTK VILISTLANE ÕPIB LÕUNA-TAANI ÜLIKOOI MAGISTRANTUURIS

University of Southern Denmark (SDU)
Kursus: Innovation and Business
Teaduskond: Engineering Faculty (mehaanika-teaduskond)

Kui ma olin TTK viimase kursuse tudeng, siis arutlesin, et peaks õpinguid jätkama. Ühiks põhjuseks oli kindlasti see, et antud majandusolukorras poleks olnud kerget leida huvitavaid tööd. Seega otsustasin, et proovin omandada ka magistranti.

Tekkis idee, et äkki võiks proovida õppida välismaal ja mitte kui vahetusüliõpilane, vaid ikka terve kursuse algusest lõpuni. Siis uurisin, et millised võimalused ja mis ja kus. Kuid suurimaks mõjutajaks sai mu kursusekaaslane Aleksander, kes oli olnud pool aastat vahetusüliõpilane Taanis samas koolis. Ta rääkis, et seal on tore elada ja õppida. Siis hakkasingi uurima õppimisvõimalusi Taanis.

Taanis on Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikel õppimine tasuta. See oli ühiks kindlaks argumendiks, miks ma siia tuln. Teiseks, SDU ei nõua rahvusvaheliselt tunnustatud inglise keele testi (näiteks IELTS), kui õpilane on omandanud kõrghariduse ELi liikmesmaade ülikoolides ja õpilane on õppinud inglise keelt A- või B-tasemel. Muidugi oli kolmandaks aspektiks kursus Innovation and Business. Kuigi peab ütlema, et ma kandideerisin kahte ülikooli, kuid otsustasin siiski SDU kasuks, sest see kursus tundus selle põhjal, mis ma netist lugesin, põnev. Peale eelnevate argumentide oli muidugi suurimaks mõjuriks inglise keele õppimine ning praktiseerimine, et saaks ühe võõrkeele korralikult selgeks.

Märkusena võib lisada, et ma proovisin kandideerida ka Tallinna Tehnikaülikooli magistrantuuri, kuid sinna ma kahjuks riigieluvalisele kohale sisse ei saanud ning sellega oligi otsus tehtud, et peab siis Taani minema.

Elu

Elan väikeses linnas Sønderborg, mis asub umbes 30 km Saks piirilinnast Flensburg. Võib öelda, et linn on sobiv õppimiseks, sest väga palju segavaid faktoreid siit ei leia. Kõik jutud sellest, et Taanis on kallis elada jne, on tõesid. Kõige lihtsam on seda selgitada nii, et poodides on hinnad siltidel umbes samasugune number nagu Eestis, aga lihtsalt hind on Taani kroonides, mis on umbes kaks korda kallim rahaühik, kui Eesti kroon. See tähendab, et kõik hinnad tuleb korrutada kahega. Inimesed on toredad ja lahked. Märkatav on, et inimeste nägudel on näha rahulolu.

Kool

Õppehoone on ehitatud 3 aastat tagasi ja asub jõe deltas. Hoone on peamiselt klaasist ja betoonist. Hoone päikesepoolset külge katavad päikesepaneelid, millest ammutatakse energiat, kuid kuna päikest on suhteliselt harva, siis ikkagi kasutatakse enamasti taastumatuid energiaallikaid või tuuleenergiat.

Maja on jagatud erinevateks blokkideks, millest 3/10 on teaduspark ja ettevõtteid, kes töötavad koostöös ülikooliga (nt Danfoss ja SAAB). Siis 1/10 on kontserdimaja ja ülejäänud 6/10 on õppeetevuseks. Teaduspargis asub ka nanotehnoloogia labor, mis pidi olema Skandinaavia üks parimaid. Ettevõtte osas on ruum nimega Idea House, mis aitab üliõpilastel oma ideid ellu viia. Kui tuleb

näiteks mingi hea äriplaan, siis seal istuvad inimesed, kes aitavad sind seda teostada või siis ütlevad, et see pole eriti hea idee või suunavad mõne ettevõtte poole, kellele idee maha müüa jne.

Meil on kursusekaaslastega selline ütlus koolihoone kohta: kui sa tahad näha kohta, kus on liiga palju innovatsiooni, siis tule ja vaata seda maja. Näiteks ruumide temperatuuri reguleeritakse automaatselt radiaatorite, ventilatsiooni ja akende kaudu. Ning aknaid ei ole võimalik käitsi kinni ega lahti teha, neid kontrollivad mootorid.

Õppimiseks on loodud fantastilised võimalused. Hoonet on võimalik kasutada 24/7. Igal tudengil on kaart, millega pääseb hoonesse igal ajal. Kui tahad, võid minna näiteks laupäeva õösel kell 3:00. Kõiki klasse ja laboreid võib kasutada ükskõik millal, muidugi mitte teiste loengute ajal.

Kogu õppeetevuse ja kooliüle kaib inglise keeles, sest selles koolis on umbes 90% õpilastest välismaalased. Minu kursuse 18 õpilastest on ainult 3 sünnijärgset taanlast. Tudengeid on Usbekistanist, Bulgaariast, Afganistanist, Mehhikost, Hiinast. Samuti on õppejõud tihthi välismaalased.

Õppeetevus

Esimesel nädalal jagati magistrantuuritudengid gruppidesse ja anti kaks projekti. Esimene projekt oli, et me pidime ehitama laeva (inglise keeles Pop-pop boat) ning teine oli turundusplaan, kuidas muuta SDU atraktiivsemaks välisüliõpilastele.

Laeva ehitus kulmineerus paadiralliga kooli ees jões. Laeva tööpõhimõtte seisnes selles, et mootoriks oli vasktorust keeratud spiraal, mille mõlemad otsad pidid vette ulatuma ja spiraali osa pidi olema põlemiskambri. Tüürimiseks anti raadio teel juhitud mänguautod ning me pidime ise välja mõtlema, kuidas oleks võimalik seda paati juhtida kalda pealt puldiga. See oli päris põnev katsumus. Kõik mootorid, kere ja disaini pidime ise välja mõtlema. Võitjad said muuseumipääsmed ja kinopiletid.

Turundusplaan kulmineerus esitlustega ja komisjon hindas meie presentatsiooni. Ideede genereerimise meetoditeks olid ajurünnakud. Selle võistluse võitis minu grupp ning auhindadeks olid kooli embleemiga IGB suurused mälupuldad.

Seejärel algasid regulaarsed tunnid tunniplaani alusel. Asi toimib umbes samamoodi nagu Eestis, aga peamiseks erinevuseks on, et pea igas tunnis on arutelu osa. Üks aine koosneb ainult arutluse vormist, igaks tunniks on umbes kolm teaduslikku artiklit lugeda ja siis arutame neid umbes 2 tundi. See on päris raske, sest need artiklid on väga keerulised, et raske on ideed tabada.

Peale õppimise kooli juures mitmeid organisatsiooni, mis tegelevad erinevate asjadega. Need ei ole kohustuslikud, kuid annavad erinevaid kogemusi organiseerimise, turunduse ja reklaami valdkonnas. Nii et tegevust on siin igale maitsele. Tudengielu ei koosne ainult õppimisest, siin on väga palju meelelahutusüritusi, ennekõike peod ja sportidegevus.

MARGUS VÄLLING

Tehnomaterjalide ja turunduse õppekava lõpetanud 2009

TTK ETTEVÕTLIKUD TUDENGID OSALESID JÕULULAADAL

Baltika Kvartalis moetanava kõrval avas detsembri alguses ukseid jõululaat, kus müügil tuli hingega meisterdatud looming. Jõululaat kandis heategevuse sõnumit – noored, eakad ja erivajadustega inimesed said võimaluse oma loomingut tutvustada ning teenida käsitöösamet müügist reaalset tulu. Tegemist oli Baltika pilootprojektiga, edaspidi on kavas sinna juba püsilett üles panna, mis oleks siis avatud näiteks enne lihavoõtteid, jaanipäeva, sõbrapäeva jne.

„Paljud meist teavad omast käest, kui raske on kaubanduskustest ja masstoodete seast leida jõulukingiks midagi armsat ja ainulaadset. Midagi, mis on hingega meisterdatud, millele oleks oma lugu, nagu ühel jõulukingil olla võiks. Baltika Kvartali jõululaada eesmärk on tuua müügiloominguliste noorte ning toredate memmede-taatide meisterdatud käsitöösamed, mis sobivad imehästi jõuluvana kingikotti,“ ütles Baltika Kvartali Jõululaada vabatahtlik koordinaator Liian Saage.

Erinevate keskuste ja organisatsioonide kõrval olid jõululaulul väljas ka õppeasutuste - teiste seas Tallinna Tehnikakõrgkooli üliõpilaste looming.

Mitmed TTK rõiva- ja tekstiilteaduskonna üliõpilased haarasid pakutavast võimalusest

vaimustusega kinni, et leida oma loomingule ostja. Müüki läksid nii mõnedki Teeviida kollektsioonil näidatud rõivaesemed, ehted, siidimaalingutega särvid, korsetid jne. Eelduseks oli nõue, et tegemist peab olema kvaliteetse ja professionaalse toodangu, mis sobiva hinna korral leiaks ostja.

Jõululaadal paistsid teiste seas silma rõivaste tehnilise disaini 3. kursuse üliõpilased Ege Reinson ja Helena Pant, kes ei pidanud paljusk operatiivset erinevaid mudelid lisaks teha. Tüdrukud leidsid, et tegemist oli hea võimalusega end võõrastele teadvustada (enda kujundatud sildid), erialaselt end väljaspool kooli teostada ja ka enne jõule taskuraha teenida. Ei lähe ju suvalisse poodi oma asju pakkuma. Tähtis oli ka näha, kas nende disainitud ja õmmeldud esemetel on minekut, kas neid ostetakse. Pool nende pakutust oli enne tehtud, poole tegid nad kiirelt juurde. Lisaks menukatele haaremipükstele leidsid ostja ka erinevad aksessuaarid. Jõululaadal osalemine oli Ege ja Helena sõnul hea kogemus ja andis edaspidiseks tahtmist jätkata. Ege ja Helena pälvivad oma ettevõtlikkusega kiidusõnu ka jõululaada korraldajatel.

MALLE JÜRVES
Avalikkussuhete juht

MIDA ÕPETAS LAHEDA KOOLIPÄEVA KORRALDAMINE?

Tere. Minu nimi on Mari. Olen TTK esmakursuslane ja õpin rakendusarhitektuuri. Läänud aastal võtsin osa aga sootuks erineva sisuga ürituse, Eesti suurima noortekonverentsi Lahe Koolipäev, korraldamisest. Tahan teiega jagada oma üht õpetlikumat ja huvitavamat kogemust.

Konverentsi alapealkiri oli seekord „Kas maailm ootab mind?“. Sellel noorte jaoks vägagi olulisel teemal arutlesid mitmed Eesti avaliku elu tegelased ja arvamusliidrid - sotsiaalteadlane Marju Lauristin, psühholoog Voldemar Kolga, laulja Jaagup Kreem, järgmise noorte laulu- ja tantsupeo juhid Raul Talmar ja Märt Agu, teisel pool ookeani tuntud Martin Saar ja Neeme Raud ning Ivo Linna. Iffi kodumaahõngulise etteaste järel astus suure aplausi saatel lavale ka TTK päris oma rahvatantsuansambel Savijalakased.

Lahe Koolipäev erineb teistest endasarnastest noortekonverentsidest just sellega, et esinejate ettekannete kõrval on väga suur osa ka programmi ülesehitusel, mille atraktiivsusele ja kaasahaaravusele iga aasta aina rohkem rõhku pannakse. Viimase konverentsi

sidusime ühtlasi ka Eesti Nuku- ja Noorsooteatri uue sisehoovi avamisega ja see andis meile rohkem mänguruumi. Meie tiimi programmijuht oli kõigile teada-tuntud Märt Treier, kes sageli oma väljaspool-kasti-mõtlemise ja kõrgelennuliste ideedega meid kui nende täideviijaid nõutult teineteisele otsa vahtima jättis. Sageli tuli ette vaidlusi, kas üht või teist on üldse võimalik ellu viia. Nüüd võin öelda, et ei ole asju, mis on võimatud, nad ainult näivad sellistena ja vajavad ehk veidi rohkem tööd. Ja nagu ütles meie programmijuht: ei ole vaja otsida põhjust, miks üht või teist mõtet ei saa teostada tuleb leida võimalusi, kuidas seda saab teha.

Kõigi meeskonnaliikmete õlgadel – kes enamjaolt olid gümnaasiumiõpilased ja oluliste korraldamiskogemusteta – oli suur vastutus, sest igast väiksemgi tehtud või tegemata jäänud detail otsustas selle, kas üritus õnnestub või ei. Õnneks oli meil suurepärase tiimi, kus igaüks pingutas selle nimel, et kõik need 600 noort konverentsi päevaga rahule jääksid. Hiljem tagasisidet saades mõistsime, et olime kenasti hakkama saanud:

ovatsioonid olid päeva lõpuks neil tõesti meeletud.

Kuna selline üritus nõuab võrdlemisi suurt eelarvet, tegime koostööd mitmete Eesti kõrgkoolide ja ka mainekamate ettevõtete, kes läbi sponsorluse konverentsi toetasid. Käisime tutvustamas oma ürituse formaati firmadele ja koolidele üle riigi. Eesti haridussüsteem ei keskendu just kõige rohkem avaliku esinemise õpetamisele ja tuleb tõdeda, et see kohustus nõudis minult eneseületamist. Kuid vastu sain kuhjaga enesekindlust ja ka müügiõnne. Lahe Koolipäev õpetas mulle, kuidas hakkama saada keskkonnas, millega igapäevaselt harjunud ei ole.

Alati tasub vastu võtta uusi väljakutseid – isegi selliseid, mis esmapilgul tunduvad hirmutavad ja vahest isegi liiga rasked, et nendega hakkama saada. Läbi nende saame uusi kogemusi, õpime tundma enda haid ja halbu külgi ning avastame ka endas omadusi, mida enne ehk ei teadnudki olemas olevat.

MARI ARVISTO

LOGISTIKASEMINAR 2010 SEILAB MÄRTSIS LÄÄNEMEREL

Logistikaseminar toimub juba XI korda 24. ja 25. märtsil ning esmakordselt Läänemeres, täpsemalt uue Tallinki laeva M/S Baltic Queen pardal. Seminari eesmärgiks on anda logistikatundengitele praktilist kogemust rahvusvahelise seminari korraldamisel ning jätkusuutlikult saada ja jagada aktuaalset informatsiooni üliõpilaste, ettevõtjate ja õppejõudude vahel. Selle tulemusena suurendame logistikatundengite aktiivsust oma õpitava eriala maastikul.

Logistikaseminar 2010 teemaks on üha kasvavat tähtsust omandav intermodaalne transport- „More than one way“. Kahe päeva jooksul jagavad oma ala spetsialistid kasulikke teadmisi ja praktilisi kogemusi intermodaalsuse otstarbekusest, sisuliselt piiramatutest võimalustest, efektiivsusest ning uutest tehnika- ning IT-lahendustest. Oluline on hoida ennast kursis võimalustega, kuidas erinevaid transpordiliike kombineerides paremat tulemust saavutada.

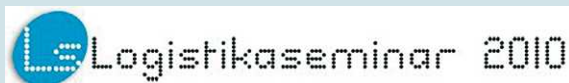
Logistikaseminar 2010 patrooniks on majanduse- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts. Lektorid on oma ala tipptegiid Eestist ja välismaalt.

Eestit esindavad Raido Rebane (ELEA), Sven Ratassep (Tallinna Sadam), Illimar Paul (Sensei OÜ), Georg Merilo (One Life OÜ). Välismaalt on oodata Perry Neumanni Venemaalt (AS Kuene+Nagel), Sirje Pädamit Rootsist (WSP Analysis and Strategy) jt.

Esmakordselt toimub Logistikaseminar laeval ning on formaadilt mahukam ja uudsem. Tänavu toimub ettevõttekülastus Rootsist bussiekspeditsiooni näol. Külastame Stockholmist sadama mitut terminali (k.a konteiner- ja naftaterminali). Giidiks on Kurt Lilja, kes annab ca ühe tunni jooksul ülevaate ettevõtte olemusest: mis toimus eile, millega nad tegelevad täna ning millised on plaanid tulevikuks.

Registreerumine toimub läbi seminari kodulehe www.logistikaseminar.ee lingi „Registreeru seminarile“ alt. Täpsemat infot saab küsida info@logistikaseminar.ee

ELEN TSOOP
Logistikaseminar 2010 peakorraldaja

TARNEAHELATE JUHTIMISE JA LOGISTIKA ESSEKONKURSS KUTSUB OSALEMA

„Tudengiteadus väärrib arendamist!“

Nii leiavad esseekonkurssi PROLOG SCM Academy 2010 korraldavad TTÜ logistikadoktorandid ning õhus on tunda justkui värsket tuulepuhangut.

Konkursi ellukutsumisel on ühendatud Tallinna Tehnikaülikooli, Tallinna Tehnikakõrgkooli, Eesti Ostu- ja Tarneahelate Juhtimise Ühingu (PROLOG) ning pikaajalise traditsiooniga logistikaseminarid. Eesmärgiks on aktiveerida tarneahelate juhtimise ja logistika alast teadustegevust ning julgustada tudengeid esitama küsimusi ja otsima vastuseid. Konkursile oodatakse nii teemavaldkonnaga seotud uuringuid kui ka mõtteavaldusi ja arutlusi tarneahelate juhtimise päevakajalistes küsimustes. Teemade ring on tegelikult lai, ulatudes raudteedevadest ettevõtte ostupoliitikani ning ühistranspordist laotõstükiteni. Primaarne pole osalemisel ei õppevorm ega varasem teadusloome kogemus pigem on konkursi mõtteks olla katsebaasiks ja kasvulavaks. Kõik suured asjad saavad alguse väikestest!

Essee esitamise tähtajaks on 28. veebruar 2010. Eriala tippudest koosnev žüri määrab seejärel viis parimat tööd, mis osalevad konkursi lõppkonverentsil Logistikaseminar 2010 raames 24. märtsil Tallinki uue laeva MS Baltic Queen pardal. Väljalavutid on oodatud osalema kogu kahepäevases Logistikaseminar 2010 programmis tasuta. Kohapeal selgub ka konkursi võidutöö.

Osaluseks valmisolekut soovib korraldusmeeskond testida nelja kriteeriumiga (proovi kohe järele!):

- Mul on huvitavaid ja uudseid ideid teemavaldkonnast
- Ma soovin end uurimistegevuse alal proovile panna
- Ma valdan akadeemilist keelekasutust (st oskan vahet teha teadusartikli tekstil ja DELFI kommentaaril)
- Saan hästi hakkama oma ideede selgitamisega presentatsioonil

Konkurss pakub tudengitele võimalust üksteiselt mõõtu võtta ning areneda dimensioonis, mida siiani pole ehk piisavalt väärtustatud. Konkursi tähtsaim mõte on korraldajate arvates selles, et tekib uus väljund, mis motiveerib tudengeid teadusloomele. Lisaks antakse konkursile kvalifitseeruvad tööd ka välja ametlikus konverentsikogumikus.

Info konkursi kohta on saadaval veebilehelt www.logistikaseminar.ee, alajaotisest SCM Academy. Kohtumiseni Logistikaseminaril!

IN MEMORIAM

Jaak Randmäe

15.11.1951 – 04.01.2010

Meie hulgast on lahkunud igaviku teele Jaak Randmäe.

Jaak Randmäe sündis 15. novembril 1951. a Harjumaal Padisel. Pärast põhikooli lõpetamist valis noormees õpingute jätkamiseks Tallinna Polütehnikumi, mille lõpetas 1971. a kevadel omandades tehnik-elektriku kvalifikatsiooni. Sama aasta 1. aprillil asus Jaak Randmäe tööle tollaegsesse Tallinna Ehitus- ja Mehaanikatehnikumi õppetöökoha tehnik-elektrikuks.

1984. a kevadest alates töötas Jaak õppetöökohas õppemeistrina. Jaak käis aja muutustega kaasas ja oli kursis kõigi uuendustega, mis tehnika- ja elektroonikamaailmas toimus. Jäi ju sellesse perioodi arvitute käibeletulek ja kogu elektroonika seadmete täiustamine.

Kui 1992. a sai tehnikumist kõrgkool, siis 1993. a kevadest töötas Jaak juba kõrgkooli elektroonikuna ja 2006. a kevadest elektroonikaseadmete hooldusinsenerina. Tema hooldada oli väga suur seadmete park. Kõik paljundusmasinad, printerid ja esitlustehnika töötas Jaagu käe all laitmatult.

Oma kolleegidega suheldes oli Jaak alati vastutulelik ja abivalmis. Jaagu hobiks oli filmi- ja fototeemaatika, kõik kõrgkooli üritused olid alati jädvustatud fotodele ning vajadusel filmilindilegi. Samuti valmisid kooli väiksemad reklaamfilmid Jaagu käe all. Üksi suurem üritus koalis ei toimunud ilma Jaagu abita, tema oli see, kes hoolitses kogu helitehnika eest majas.

Oleme kaotanud väga tubli kolleegi, alati rõõsameelse sõbra ja abimehe. Puhka rahu, armas Jaak.

Kolleegid

TUDENGITELE KARJÄÄRIMISS

TÄHISTAB 20. JUUBELIT

Tudengiorganisatsioon BEST-Estonia korraldab tänavu juba kahekümnendat korda tudengitele ja ettevõtetele suunatud kontaktprojekti Vöti Tulevikku. Üritus leiab aset 3.- 4. märtsil TTÜs, mis toob kohale Eesti juhtivad ettevõtted ja tuntud avaliku elu tegelased.

3. märtsil toimuvad TTÜ peahoones tuntud avaliku elu tegelaste juhitud seminar, koolitus ja diskussioon aktuaalsetel teemadel. Esinejateks on Hannes Võrno, Mart Laar, Aivar Pohlak, jt. Samal päeval on peahoonesse paigutatud ka ettevõtete infostendid. Terve päeva vältel saab suhelda ettevõtete personalijuhtidega, kes sulle heameelega töö- ja praktikavõimalustest räägivad. Samuti saab toimuma Cashflow lauamängu mängimine. Mängu eesmärgiks on õpetada mängijatele lihtsaid raha ning investeerimise põhitõdesid läbi huvitava mängulise tegevuse.

4. märtsil, toimuvad erinevate firmade workshopid ehk töötoad kestvusega 2-4 tundi. Töötubades on võimalik ettevõttega lähemalt tutvust teha ja aidata kaasa nende püstitatud probleemi lahendamisele. Igast workshopist saab osa võtta 20 tudengit. Paralleelselt on toimumas ka koolitused, mida viivad läbi tippasemel koolitajad. Samuti toimuvad terve päeva vältel ka firmakülastused.

Kõikidele koolitustele ja töötubadesse on vajalik eelregistreerimine, kuna kohtade arv on piiratud. 20. sünnipäeva pidav Vöti Tulevikku peidab endas palju erinevaid üllatusi ja kui tahad kõigest osa saada, siis on soovituslikult kohustuslik kohale tulla ja kõike oma silmaga kaeda.

Koolitustele ja töötubadesse registreerimine Vöti Tulevikku kodulehel www.VT.ee jälgige Vöti Tulevikku tegemisi ka facebooki ja twitteri vahendusel.

ANN SINIVÄLI
BEST-Estonia

NOOR INSENER
TOIMETUS

MALLE JÜRVES
info@tkk.ee
tel 666 4 555

Sahinad

Kui Siiri Antsuga koolimajaja jõudis, oli esimene aktus juba alanud...

1. septembril esimesele esmakursuslaste aktusele ANTS (Andekas Nutikas TTK Sipelgas) ei jõudnud, aga teisel patseeris ta juba uhkelt tudengite seas ringi. Meie koolil on maskott juba ammu aega olemas, aga sellisel uuel kujul ilusama, kogukama ning esinduslikumana - nägime teda esmakordselt just avaaktusel. Ning ei ole vaja kulutada miljoneid kroone õmblusateljeedele, vaid selle taga on meie oma kooli III kursuse ettevõtlik tudeng Siiri Oden.

Siiri, räägi endast, kes sa oled, kust sa tuled, mida varem oled õppinud, lõpetanud, kuidas sattusid TTKsse? Olen väike punase peaga Siiri. Tulen Tartu lähedalt tillukesest külast nimega Vorbuse. Kooliteed alustasin Ilmatsalu Põhikoolis, aga alates 7. klassist jätkasin õpinguid Tartu Tamme Gümnaasiumis. Samas koolis omandasin ka keskhariduse. Peale gümnaasiumi lõpetamist tahtsin ma väga EKAsse moekunsti õppima minna, aga kuna mu sisseastumiskatsamite tulemused ei olnud piisavalt head, siis võtsin varuvariandiks jäetud TTK rõivaste tehnilise disaini ja tehnoloogia. Ja ma ei kahetse üldse, et ma TTK tudeng olen.

Kuidas oled rahul erialavalikuga? Erialavalikuga olen väga rahul. Ma teadsin juba paar aastat enne gümnaasiumi lõpetamist, et tahan rõivaste disaini ja sellega seonduvaga tegeleda. Nii et see pole huupi valitud eriala.

Sina oledki see, kes õmbles meie koolile uue maskoti. Kuidas sa selle peale üldse tulid? Triin tuli selle peale. Ühel ÜE (üliõpilasesinduse) koosolekul ta lihtsalt küsis, et kas ma oleks nõus uue Antsu tegema ja pikemalt mõtlemata vastasin ma jaatavalt.

Kuidas sa tunnend, kas sinu erialast oli palju kasu selle õmblemise ajal või oleksid selle niisama ka ära teinud? Eks ikka oli kasu. Hetkel ma ei oska välja tuua ühtegi konkreetset hetke, mil ma oleks tundnud, et koolisõpitada ei saaks ma hakkama, aga ma arvan, et see, et ma õpin rõivaste disaini ja tehnoloogiat, andis mulle piisavalt julgust, et töö ette võtta.

Kaua selle õmblemine sul aega võttis? Ma ei teinud seda ühekorraga valmis. Ma alustasin vaikselt kevadel, kooli ja töökoha kõrvalt, aga siis tulid muud kiiremad asjad peale ja asi jäi soiku. Ja siis suve lõpus oli vaja Ants valmis teha, sest ma pidin ise suhteliselt varsti ära minema. Ja siis oli umbes nädal aega pusimist.

Kas sind aitas keegi? Kellelt nõu said? Disaini koha pealt aitas ÜE rahvas. Nii et see oli ikka läbi arutatud, milline umbes Ants olema peaks. Aga kuna ma tegin põhilise töö siiski kodus, siis ma aeg-ajalt küsisin ema käest nõu.

Kas see oli raske töö, kui vaja, kas sa õmbleksid veel teiseigi maskoti? Oli ikka pisut raske. Just selle pärast, et ma pole varem maskotte õmmelnud ja see on teistsugune õmblemine kui rõivaste tegemine. Peale selle muretsesin ma selle pärast, et kas koolirahvale üldse meeldib uus Ants. Aga kui vaja, võin küll veel teiseigi maskoti õmmelda.

Kui maskott valmis sai, ei jäänud Siiri oma kuulsust nautima, vaid pörutas kohe

Portugali vahetusõpilaseks, nagu ühele ettevõtlikule noorele inimesele kohane.

Räägi, kuidas tuli idee vahetusõpilaseks minna ja miks just Portugal? Üliõpilasesindusest kuulsin esmakordselt ma oma esimese ülikooliaasta avaaktusel. Siis mõtlesin, et oleks lahe ju. Ja teisel aastal, pärast USAst tagasitulekut mõtlesin, et nüüd või ei iial. Ja nii ma läksingi.

Portugali valisin sellepärast, et see tundus nimekirjas olevatest partnerkõrgkoolidest huvitavam. Peale selle rääkisid kevadsemestril samas koolis vahetusõpilastena õppinud TTK tudengid Kirsi ja Olga, et õppeained on seal põnevad ning TTK erialadest pisut erinevad, õppejõud mõistvad ja sõbralikud. Siis oligi selge, et Portugal on see õige koht.

Kas sa tunnend, et said seal uusi kogemusi ja kasu ka? Jah, kindlasti sain. Uusi teadmisi, hulganisti meeldivaid kogemusi ja palju-palju sõpru üle Euroopa ja Brasiiliast. Nii et igal juhul oli vahetusõpilaseks minemine suurepärase mõte.

Mis järgmiseks? Järgmiseks? Eks paistab. Praegu hakkab Eestis kooliasjade ja Inseneride Moeshow'ga tegelema, aga plaanis on osa võtta ka kahest erialasest koolivälisest projektist ja veel kord maailma uudistama minna.

Kuidas sa seda kõike jõud ja kas sul mahub ööpäeva uneaeg ka või oled sellest loobunud? Kes teeb, see jõuab. Muud ei oskagi öelda. Mingit imerohtu ma ei võta ja minu nädal on samuti 7 päeva pikkune ja päevades on vaid 24 tundi. Nii et aega tuleb planeerida. Ja magamisest pole ma loobunud. Ei kavatsen ka, sest mulle väga meeldib hommikuti kaua magada.

Praegu jõudis Siiri just tagasi Portugalist ning üritab kohanduda Eesti karge kliimaga (mis ei tohiks eriti raske olla, arvestades sellega, kui palju päikest temast kiirgab ja kui positiivne ta ise on). Suureks toeks ja eeskujuks olemise eest tahab ta öelda „Aitäh!“ oma kallile perele ning hoolivatele sõpradele. Siiri julgus unistada ning need unistused ka ellu viia on imetusväärne ning eeskujuks paljudele inimestele!

JAANA KURGPÖLD

ÜLIÕPILASTE XI SÜVEMÄNGUD

Juba 11. korda toimuvad

2.-4. juulil 2010 Käärikul traditsioonilised mängud aktiivsetele ja sportlikele tudengitele, kus toimub kõva rebimine kõrgkoolidevahelise karika ja originaalsete auhindade eest. Lisaks rohkele sportimisele on garanteeritud hea seltskond, uued tutvused ja kolm kaunist päeva Lõuna-Eesti kuppelmaastikul Käärikul. Kavas on tihe spordiprogramm ja ei puudu ka meelelahutuslikud alad.

Soodushinnaga registreerimine 31. märtsini on TTK tudengile 90 kr, alates 1. aprillist kuni 1. juulini on osavõtumaks juba 190 kr. Lisainfo ja registreerimine Üliõpilasesinduses ruum 310, e-maili teel rosmarii@gmail.com või www.easl.ee

ROSMARII ROSENTHAL

INSENER, LOO OMA MOODI!

Tallinna Tehnikaülikooli Kultuuriklubi Ollalaa ja Tallinna Tehnikakõrgkooli Üliõpilasesinduse koostöös toimub ka sel kevadel Inseneride Moeshow.

IM 2010 on üliõpilase jaoks hea võimalus ennast proovile panna, oma loomingut teistele tutvustada, uusi tutvusi sõlmida ja tõestada, et insenerid suudavad olla innovaatilised ja loovad.

Moelaval mõõtu võtma on oodatud kõik kahe kooli tudengid, olenemata õpitavast erialast või kogemusest moelal. Selleks tuleb valmistada kas individuaalselt või grupina 5-8 komplektist koosnev kollektsioon teemal **ILLUSIOON** ning registreerida ennast hiljemalt **14. märtsiks 2010** inseneride.moeshow@gmail.com. Registreerimisel tuleb esitada 2 kavandit kollektsioonist ning eraldi failina autori(te) nimed, kool, eriala, kursus, kollektsiooni esindaja nimi ja kontaktid (telefon ja e-mail). Lisada kindlasti ka kollektsiooni nimi ning kuni 50-sõnaline kollektsioonituvustus ja märkida ära rõivakomplektide arv kollektsioonis.

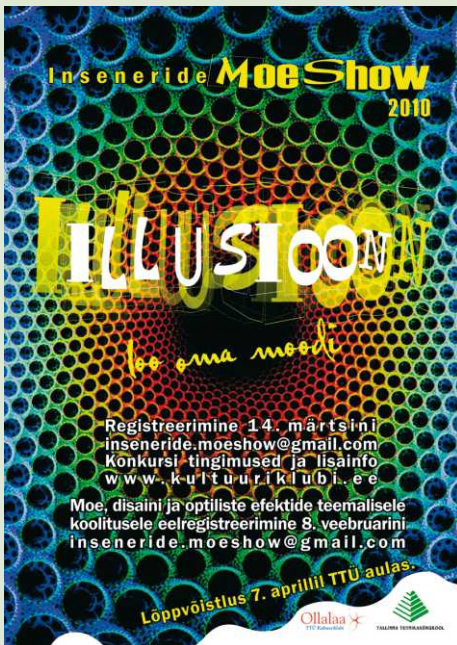
9. ja 11. veebruaril toimuvad Inseneride Moeshow raames motiveerivad moetunnid, kus esinesid kollektsiooniloomise, erinevate materjalide, moe- ja trenditeemadel nii üliõpilased kui oma ala spetsialistid (loe lk 2).

Inseneride Moeshow lõppvõistlus toimub 7. aprillil 2010 TTÜ aulas.

Lisainfo www.kultuuriklubi.ee

EGE REINSON

Inseneride Moeshow 2010 projektijuht

ÜLIÕPILASESINDUSE VALIMISED

TTK Üliõpilasesinduse demokraatlikud valimised toimuvad igal aastal märtsikuus. Õigus kandideerida ja esindust valida on kõigil TTK üliõpilastel. Kandideerimise ja üliõpilasesinduse tegevuse kohta võib infot leida kooli koduleheküljelt ja küsida üliõpilasesinduse liikmetelt. Nii nagu alati, ootame teid oma küsimuste ja mõtetega esinduse ruumi (310), samuti võite kirjutada muredest ja ideedest esinduse üldmailile (esindus@tkk.ee) või otse liikmetele (kontaktid leiata kooli kodulehelt).

Kandideerimiseks tuleb esitada avaldus ja motiivatsioonikirj. Täpsemat infot nende kohta saab jällegi üliõpilasesindusest.

Valimiste kava:

18. veebruar – 3. märts kandidaatide esitamise aeg

4. märts kandidaatide tutvustusüritus

8. märts – 21. märts valimised

23. märts tulemuste avalikustamine ja Üliõpilasesinduse üleandmine

Edukat kandideerimist ja aktiivseid valimisi!

TRIIN KUKK
TTK ÜE

KALLIS LINNAVALITSUS

Miks te kingite jõuludeks tudengile tulevaks eluks kallima pileti?

Tallinna linna valitsus - teile tudengi karm manitsus - paha, paha, paha, paha, tudeng seda küll ei taha.

Kolmsada kuuskümmend viis päeva peab tudeng nägema asjatut vaeva. Kui säästan iga päev üks kroon, siis ühe kuu bussipileti toon. Mis teeb tudeng need üksteist kuud? Tudeng pole nõid, ei aita siin luud.

Tallinnast lahkuvad helgemad pead, kui teete tulevikus järgnevad vead - meile kirve selga lööte, kallid bussipileti meile müüte.

Kõigile tudengitele ühine hind! Linnaisad, kuhu kadus teie hing? Ennast ritta laduge, kurjad vaimud - siit kaduge!

Sõnad: M.Merk

Madis Merk on karismaatiline TTK tudeng, keda teatakse kui MonsterCõuQ'i lauljat, muhedat kursavenda või toredat naabrimeest ühikast. Paljud aga ei teagi, et tema on see, kes tegi sõnad pahade vaimude väljaajamise loitsule Tallinna Linnavalitsusest.

Madis, räägi, kes oled, kust sa tuled, mille lõpetanud, kuidas sattusid TTKsse? Tere! Minu nimi on Madis Merk. Olen 23aastane TTK autotehnika neljanda kursuse tudeng. Sisse ma olen kirjutatud ühte väikesesse maa-asulasse Eesti Vabariigi pindalalt suurimal saarel. Olen lõpetanud Orissaare gümnaasiumi, 2005 oli aasta siis. TTKsse sattusin ma tänu sellele, et Tartu Lennukolledžisse ei tahetud mind kõrge vererõhu pärast võtta.

Kas oled rahul erialavalikuga? Valikuga olen ma rahul, kohe väga. Alati on mind paelunud tehnika ja kõik tehnikaga seonduv.

Sul on oma bänd – millal ja kuidas see tekkis? Tegelikult kui nüüd aus olla, siis olen ma isegi kahes bändis tegev, vahest kolmandas ka (lõõritan seal taustalaulu). Esimese bändi nimeks on L.I.H.A. Tekkis see aastal 2005. Kitarril mängin selles bändis. Teise bändi nimeks on MonsterCõuQ, selle nime eest väärrib suurt tähelepanu üks mu kokast sõbrapoiss. Ma ei tea, mida see sõna tähendab, aga tol hetkel, kui ta selle välja pakkus, tundus see liiga tobenaljakas, et seda mitte kasutusele võtta. MonsterCõuQ tekkis mingi 5 kuud tagasi kui härrad Merk ja Kahju olid stuudios kidraosad sisse lindistamas. Mingil põhjusel

ei tulnud heli kitarrist nii välja nagu vaja ning lasin siis oma mitte kuldsetel häälepaletel natuke tuld mikrofoni pritsida. Ja sealt saigi teine bänd alguse.

Kas sa oled käinud muusikakoolis? Muusikakoolis ma käinud ei ole. Olen kuulnud, et seal pidavat sisseastumiskatsetel mingi laulu laulma (võib-olla ka vale informatsioon), ma poleks ilmselgelt sellega hakkama saanud (häbelik nagu ma olin). Muusikaline kuulmine puudub ka.

Kellena näed end tuleviku rohkem muusikuna või autoinsenerina? Ma usun, et tulevikus ma käin ikka tööol nagu kord ja kohus. Sest vaevata inimesed oleksid nõus mu arveid kinni maksma 10 aasta pärast, kui ma neile 33selt suure öllekõhu ja palja ülakehaga lava peal karjun "See oli ilusa naisse süü" (loo nimi). Muusikategemine on rohkem nagu hobi eest.

Tean, et kirjutasid selle loitsu linnavalitsusest umbes poole tunniga. Kuidas on võimalik nii kiiresti nii hea asi teha? Ma ei tea, kas see nüüd hea on, aga eks ma tegin, mis ma suutsin. Veerand tundi võttis aega muideks! Ise kahjuks kohale pole jõudnud. Ma olen kondine ja kardan külma.

Madis on tagasihoidlik noormees ja ennast eriti kiitma ei kipu. Kes aga tahab lähemalt tutvuda Madise muusikaga, siis on selleks võimalus aadressil www.myspace.com/monstercouq.

JAANA KURGPÖLD